

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid.40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inzerate) vsprejema upravištvo in ekspedija v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izkremi nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 186.

V Ljubljani, v torek 17. avgusta 1897.

Letnik XXV.

Papeževa okrožnica o blaženem Kaniziju.

Večkrat smo že govorili o zadnji papeževi okrožnici, katero je poslal Leon XIII. o priliki 300-letnice blaženega Kanizija Nemčiji, Avstriji in Švici. Okrožnica obravnava med drugim tudi dve jako važni točki, ki ste velikega pomena za preosnovno sedanje družbe: vedo namreč in šolo. Veliki videc Leon XIII. gleda iz svojega vzvišenega stališča vrvenje narodov, ki hlepé po bogastvu in po materialnih dobrinah ter tudi šolo in vedo temu svojemu teženju skušajo usuziti. Zato pa v kratkih a jasnih potezah narisa potrebe našega časa v tem oziru. „Naš čas je jako podoben času blaženega Petra, ko je pohlep po novotarjenju in pa prostost nauka provzročila veri veliko škodo in je tudi pravost podivjala.“

Potem pripoveduje sveti oče, kako da je blaženi Peter Kanizij deloval za povzdigo katoliške vere. „Na visokih šolah v Kolinu, Ingolstadtu in na Dunaju predaval je z velikim vspehom bogoslovje. Pri tem pa je vztrajal na kraljevem potu priznanih učiteljev krščanske šole ter je pred duševnimi očmi nemškega naroda razprostrl mogočno stavbo skolaštvinega bogoslovja. In ker posebno to bogoslovje katoliško resnico prav zelo podpira in so se ga tedanji nasprotniki vere hudo bali, skrbel je Kanizij za to, da je ta način obdelavati vede in znanosti, zopet zadobil veljavo v šolah in zavodih tovarštva Jezusovega.“

Sveti oče dalje omenja Kanizijevega dela, obeh katekizmov, ki sta i odrasčenim i otrokom v šolah dobro služila. Nadalje hvali vednostno gibanje in delovanje ter nadaljuje:

„Kajti če so bili le kedaj časi, ki so za obrambo katoliške stvari zahtevali v obilni meri orožje vede in učenosti, so gotovo to naši dnovi, v katerih daje silna hitrost, s katero hočejo vsako polje znanosti razširiti, včasih nasprotnikom priliko, da napadajo vero. Pripravljene morajo tedaj biti jednake moči, da ta napad odbijejo, moči, ki posedejo prednje straže in orožje, s katerim skušajo sovražniki zvezo med Bogom in človekom raztrgati, iz njih rok izbijejo. Ako so katoličani napolnjeni tega prepričanja in s to vedo dovolj oboroženi, pokazalo se bode prav jasno dejstvo, da božja vera nikakor ni sovražna človeški omiki, temveč da je celo njeno spopolnjenje in nje vrhunec.“

Sedaj opisuje sveti oče, kako je bila precej v prvih časih skrb cerkve, da je skrbel za vedo in znanost, in da se ima ravno nji zahvaliti omikani svet, da mu je izročila starodavne duševne proizvode Grkov in Rimljanov.

Potem pa pravi: „Če je vera tako počaščena vsled tega, da se goji veda in umetnost, morajo tedaj oni, ki so se njeni službi posvetili, v mislih in dejanjih na to delati, da ne bode njih znanje tako, ki bi jih odtujevalo življenju in bilo brezvspešno. Učenjaki naj tedaj posvete svoje študije blaginji vsega krščanstva, sad svojega zasebnega učenja skupnemu blagru, s tem pa naj storé, da njih znanje ne bode nepopolnjeno, marveč da vpliva na življenje. Ta zračaj vede, ki meri na preobrazbo življenja, naj se posebno kaže v poučevanju mladine, ki je toliko važnosti, da naj bo naš glavni smoter skrbij in dela. . . . Gledé šol pa moramo pred vsem težiti po dvojem. Prvo je to, da se katoličani ne zadovolje z mešanimi šolami, ampak imajo povsod svoje lastne šole in da so na njih nastavljeni dobri in izkušeni učitelji. Jako nevarna je ona šolska

vzgoja, pri katerih se uči kriva ali pa sploh nobena vera ne, kar se često godi v mešanih šolah. Nikdo naj si ne domišlja, da ni treba, da bi pobožnost in vednostna omika hodili druga poleg druge. Če ni niti v javnem niti v zasebnem življenju mesta, ki bi se moglo izogniti verski dolžnosti, tedaj velja to pred vsem o dobi življenja, ki je neskušena, ognjena in silovita in kot taka obdana od mnogih zapeljivih skušnjav. Kdor tedaj izključi vero iz znanstvenega poduka, ta zatre vse kali dobrega in lepega v srcu, ta ne vzgaja domovini opore, pač pa človeštvu pogubo in zlo. Če je jedenkrat Bog odstranjen iz srca, kdo še zamore mladino strahovati, kdo jo zamore pripeljati nazaj, če je zašla od pota kreposti in padla v brezdnost pregrehe?

Potrebno je tedaj ne samo, da se določijo gotove ure za poduk mladine v veri, ampak mora tudi ves ostali poduk biti prešinjen in prekvašen z duhom prave krščanske pobožnosti. Če pa temu ni tako, če ta blažilni duh ne preveva učiteljev in učencev skozi in skozi, bode sad vsake omike le majhen, ne majhna pa škoda, ki prihaja od tod. Skoraj vsako posebno znanje ima sebi lastne nevarnosti, in mladina se bo teh težko izognila, če ne bo brzdal njegove srca in duha višji vpliv. Prav skrbno se mora tedaj delati na to, da se glavna stvar, to je krepostno in pobožno življenje, ne potisne na drugo stopinjo, sicer se zgodi, da mladina nima notranjega nagona h kreposti, ker jo le vnanje kazni brzdajo, zgodi se pa tudi, da učitelji, med tem, ko breme trudapolnega učenja le z nejevoljo nosijo in na zlogih in črkah svoj um napenjajo, pozabijo popolnoma one modrosti, koje začetek je strah božji, in po katere predpisih mora vse življenje prejeti mero in smoter. Z znanstveno izobrazbo mora tedaj vstric hoditi izobrazba srca, in vsaka znanost,

LISTEK.

In še jedna . . .!

(Konec.)

Pa preidimo še na stiške menihe, zaradi katerih se prav za prav vrši vsa ta peresna praska, kateri pa ste se strahopetno skusili izmuzniti, da sem Vas moral kar za ušesa postaviti nazaj na določeno bojno polje! „Tisti moji patri v Stičini jim niso všeč“, šalite se nerodno. Kako neki si upate reči: „moji patri“? Saj jih še v deželi ni!

Včasih so ljudje pravili, da imajo cigani tako „čednost“, da jim je vse všeč, kar dobe in posedejo. Pa kakor se vidi, najde se ta „lepa čednost“ tudi pri drugih ljudeh. Sploh pa nikar ne upajte, da bodo patri kdaj Vaši! Ko bi Vi rekli: „moji kmetje“! ne upal bi se nobeden ugovarjati Vam, ker povedali bi s tem tako globoko resnico, kakoršne najbrže še niste zinili, odkar zemljo tlačite, — a tudi tako britko, da kar solze v oči sili! Patri pa ne bodo nikoli Vaši, magari, če dočakate Matuzalemovo starost.

Zivo bitje, katero Vi opisujete, da bruha ogenj in zeleno iz sebe, je brez dvoma zmaj ali hidra. In če je ta grozna bojna prikazen slučajno kak „črnuh“, je to morebiti posebljen „jezuitski zmaj“, s katerim „Narod“ tako rad plaši svojo politično deco. Tega zmaja želite torej v zemljo spraviti? Ne

vem, če bo šlo tako hitro in zlahka? Pomislite: zmaj ima sedem glav, ki Vam bodo dale še dovolj truda. In vrhu tega, če srednje ne zadenete, je vse zastoj; vsaka druga mu sproti zraste, čeprav odleti; tako govori bajka. Pa če Vas celo bolehav zmaj tako užene, da Vam kar sape zmanjka, ko ga zagledate, in kopita poberete ter se za babelo Miss Vaughan skrijete, drznil bi se dvomiti, komu bodo „ure življenja normalno potekle“, ali dozdevnemu zmaju ali — Vam junaku. Pa nikar ne obupajte! Morda Vas bo kak pesnik, a la Aškerc, kdaj še slavil kot junaka v epopeji „Kampf mit dem jesu- itischen Drachen“, kakor Schiller svoje dni.

Tega zmaja ste že naprej obsodili naravnost — v pekel. Prav ste storili! Saj zmaj ne sodi drugam nego v dno pekla. Tam doli naj se peče in cvre, čeprav ga boli! Pri vsem tem pa, g. dopisnik, imejte le mirno vest in nikar ne žalujte, da „bo revež zaradi Vas moral v peklu goreti“. Obsodili ste ga v pekel, češ, da je — kiel v „Slovencu“. A kletvine ni čital noben drugi, nego samo Vi. Zato Vam v tolažbo ali pa vkljub — kakor hočete — rečem, da ta „zmaj“ zaradi kletvine ne pojde še v pekel, čeprav je — zmaj, če ga le kaka druga stvar tje doli ne spravi.

Čudom se moram čuditi, da Vi zmerom take reči vidite in slišite, česar nobeden drugi ne vidi in ne sliši. Recimo, da bi bili Vi jurist, — kar pa kolikor morem uganiti iz Vaše smedene pisave,

menda niste! — pa vendar posito, non concessio: vzemimo, da ste jurist, in bi kot tak morali ljudi soditi ali zagovarjati, sploh za resnico in pravico se potegovati, — po takem načelu, kakoršno ste tu pokazali, zavili bi lahko ne samo meni, temveč vsakemu človeku vrat, kdorkoli se Vam približa — kakor kak pristni zmaj, ki ljudi napada in jim kri pije. In zčaju te vrste bolj žuga pekel kakor prejšnjemu.

Prav lepo doni glas usmiljene strune Vašega srca: „Zelim mu izlajšati vročino v peklu, in očitno tukaj izpovem, da nisem nanj mislil, kakor sem ta-le dopis spisal. Mislim sem zraven na večje naše glave našega klerikalnega generalnega štaba, ker vem, da je marsikateri bil zaljubljen v Miss Vaughan“. Toda, ljubi gospod, če Vi sami „bolehavemu kapelanu“ prisojate toliko razsodnosti, da ni verjel Taxilovim in Vaughaninim lažem, poučim Vas dobrohotno, da se toliko ložje zanesete na one „večje glave klerikalne“, da niso verjeli tistim framasonskim lažem. In če je temu tako, potem je cel Vaš dolg spis o Miss Vaughan s konsekvencami vred ter s stiškim dodatkom le okorno slepilo, tolika neumnost, da se Bogu usmili.

Ueber gar so dumme Sachen
Muss auch jeder Drache lachen!

Ce res niste znali nič drugega ziniti na „Slovenec“ listek o pomenu zopetne naselitve cistercijanov v Stičini, pa bi raje še to za-se obranili. Saj

naj je kakoršna koli, naj je prešinjena od vere; vera mora znanost s svojim veličastnim čarom tako preobvladati, da se njeni utiski neizogibno utisnejo v srca mladine... K preimenitni službi poučevanja v veri pa naj se nikdo ne dopusti, čegar usposobljenost ni priznana po sodbi in avtoriteti cerkve."

To so najimenitnejše točke iz zadnje okrožnice Leona XIII. Vprašajmo se, so li naše sedanje šole take, kakor jih na podlagi vere in razuma zahtevajo sveti oče? Če niso, potem vemo, kaj nam je storiti. Prezreti pa tudi ne smemo očetovskih besed, s katerimi nas papež spodbuja k proučevanju znanosti in vede. Mnogo še nam je treba ravno tu storiti, če hočemo, da uresničimo želje sv. očeta tudi gledé šole.

Iz hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 11. avg.

Dne 9. avgusta se je nadaljeval hrvatski sabor. Ta dan se je imel izvoliti kraljevinski sodnijski odbor, ter se je ta volitev tudi mirno obavila. Potem pa se je začela razprava o dveh samostalnih predlogih, ki sta ju predala predsedništvu poslanca dr. Derenčin in dr. Frank. Prvi predlog se tiče pokolja v Bošnjacih prigodom zadnje volitve, drugi pa progona opozicijskega časopisja. Ker se je za prvi predlog zahtevala nujnost, začelo se je razpravljati o njem nemudoma.

Dr. Derenčin, kot predlagatelj, je opisal dogodek, kakor se je v resnici pripetil, ter proglasil današnji vladni zistem uzrokom te nesreče. Najbolji dokaz za to je to, da še dandanes niso merodavne oblasti o tem dogodku dale razjasnjenja, in vendar so pretekli že trije meseci, kar je prelilo okoli 50 nedolžnih žrtev svojo kri. Po navadi je mažaronsko časopisje začelo dolžiti opozicijo, da je ona to nesrečo prouzročila, a našel se je celo član sabora (Barlović), ki je to trdil javno v saborski sednici. To je velika in predrzna trditev, ki ni z nobenim dokazom potrjena, marveč je morala sodnija duhovnega pastirja Firingerja, katerega je oblast obdolžila kot moralnega začetnika tega pokolja ter ga zaprla, pustiti na slobodo že čez tri dni, ker mu niso mogli niti najmanjšega prestopka dokazati.

Ravno zatvegadel zahteva zedinjena opozicija, da se izvoli posebna komisija, ki bi imela preiskati, kdo je pravi začetnik te velike nesreče v Bošnjacih. Ko bi bila opozicija kriva, gotovo ne bi zahtevala preiskave. Boji se je brzkone nekdo drugi, zatvegadel je proti temu predlogu. Kako brez srca so mažaronski poslanci, vidi se po ponašanju poslanca Barlovića, ki se je norčeval iz vsega kar je govoril dr. Derenčin, dokler mu le ta ni odgovoril: „Za vas to ni strašno. Vi ste se po krvoprelitju nedolžnih žrtev podali z muziko na zabavo“. In taki ljudje sede še v saboru in zastopajo (!) narod? Kaj takega more biti seveda le pod današnjim zistemom. Grozni so morali biti prizori prigodom tega pokolja, kakor ga opisuje poslanec Kotonović, a ravno tako nemilosrdno je bilo tudi ponašanje oblasti naproti ranje-

vendar lahko spoznate, če niste slepi in gluhi, da se strašno smešite pred svetom, tako da se tudi meni smilite. Pa če sami sebi nočete pomagati, jaz Vam tudi ne morem, čeprav Vam iz srca vse dobro želim!

Cislanim čitateljem le še to-le v zagovor!

Dolenjski dopisnik hoče po sili biti „ženij“, pa — še ni, in kakor vse kaže, tudi ne bo, ker ni mož zato! Mu je že odklenkala ta slava! Duhovnikom ni treba veleovati, naj čitajo izjavo dr. Hacksa o Miss Vaughan, „da zvedo, kaj spravi neumnost nekaterih ljudi na dan in to v svitu našega stoletja.“ Čemu bi hodili tako daleč iskat vzor neumnosti? Kdor se zanima za tako stvar, čita naj raje dolenjske dopise v „Narodu“; tu zve stokrat več, nego iz dr. Hacksa. Če bo na pariški svetovni razstavi l. 1900 oddelek tudi za neumnost, svetujem, naj razstavi g. dopisnik svoje umotvore, katere je že v „Narodu“ svetu pokazal, in preverjen naj bo, da on sigurno dobi najlepšo zlato svetinjo kot prvo častno priznanje za svojo vzorno budalost. Če bo stal ozivljeni Don Quixote poleg njega, bo pred tako „lučjo“ kar sramote skopernel.

Ako hoče g. dopisnik sam sebi dobro, neha naj hujskati po časopisih in v zasebnih pogovorih in pismih poštene kmete zoper cistercijane, ki njemu niso prav nič mar. To v dobrohotno svarilo njemu in drugim sličnim hujskačem!

nim, katerim niso poslali nobene pomoči, še zdravnikov ne.

To je pravo turško uradovanje ne pa krščansko, da se niso zasebni ljudje zavzeli za nesrečneže bili bi vsi na mestu ostali. In vendar se je našel mažaronski poslanec, ki je opoziciji očital radi nabiranja milodarov za te nesrečneže. To so izredki slavljene liberalizma, katerega se oklepajo naši mažaroni. Siromašen narod, katerega zastopajo taki poslanci. Od opozicije so branili predlog dr. Amruš, dr. Brestjenski, dr. Mazura, dr. Rušić, dr. Potočnjak in dr. Frank.

Proti predlogu pa se je oglasil prvokrat v tem zasedanju dr. Pliverić, ki je slabo stvar tudi prav slabo branil ter bi bil bolje storil, da je molčal. Ta poslanec je stopil namreč pred petimi leti v mažaronsko stranko z namenom, da predobi bolj življe v njej za trezno razsojevanje hrvatskih odnošajev. Kako trezno je mažaronska stranka razsojevala hrvatske stvari v tem času, mogel se je dr. Pliverić prav lahko prepričati. Mažaronska stranka je ravno v zadnjem času popolnoma prepustila hrvatske zadeve Mažarom in če ni dr. Pliverić slep, moral je to že sam davno opaziti, kam jadramo. In ta mož brani vendar le v kljub temu še vedno sedanji zistem!

Kdo bi mu mogel tedaj verovati, da je stopil v mažaronsko stranko z dobrim namenom za hrvatsko stvar. Kdor brani take očitne krivice, ki se gode hrvatskemu narodu na celej črti, ta nima in ne more imeti dobrega namena za Hrvatsko nego le za sebe. Da je branil predstojnik pravosodja sodnije, katere je proglasila opozicija popolnoma odvisne v političnih vprašanjih od današnje vlade, je popolnoma razumljivo, pobiti pa seveda ni mogel protivne trditve, saj izkušamo skoro vsaki dan, kako se ravna pri sodnijah z opozicijskim časopisjem. Brez glasovitega Gjurkovića se seveda ta debata ni mogla dovršiti.

Dopisun mažaronsko-židovskih časopisov, ki je nazval najbolje pobornike za pravice hrvatskega naroda „Nation auf Puff“, predrznil se je zdaj nazvati v Bošnjacih zbrano množico naroda, med katero je bilo mnogo volilcev, pristo druhal. Bržko ne se nadja, da dobi za svoje prostete kmalu drugo odlikovanje, kajti za prvi izraz ga že nosi na prsih. V drugem parlamentu tako neotesanemu poslancu ne bi bilo mesta, ali pa bi mu pokazali vrata. V sklepem govoru je predlagatelj dr. Derenčin prav spretno pobijal mažarske govornike ter se izjavil najnepovolnejše o današnjem zistemu, ki je napolnil vse ječe s političnimi obsojenci.

A kot pravega krivca pa je proglasil tamošnjega predstojnika, ki je dal narod po vojaki in žandarjih preganjati brez vsake potrebe, ker je bil narod popolnoma miren in zbran zunaj volišča, kjer mu ni bilo prepovedano stati. Zdaj pa bi oblasti vse to rade pokrile ter se tudi mažaronska večina radi tega protivi omenjenemu predlogu. Pri glasovanju je bila nujnost zvržena z 42 glasovi naproti 25. Z opozicijo je glasoval tudi baron Rauch.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. avgusta.

Češke zahteve. V prihodnjih dneh nameravajo prirediti voditelji češkega naroda več ljudskih shodov, na katerih bodo pojasnovali sedanje razmere in naučevali poslušalce k vztrajnosti. Prvi tak shod so nameravali prirediti že minulo nedeljo, toda vlada ga je prepovedala z motivacijo, da se s tem vznemirja nemška manjšina. S tem odlokom je seveda vlada zelo vznevoljila češke voditelje, ki sedaj izjavljajo, da nikakor ne gredo z vlado, ako ne ustreže vsem njihovim zahtevam. V večini so voljni ostati le tako dolgo, dokler ta ne gre z vlado čez drn in strn in se nemškimi liberalcem ne dovoli v njej kak vpliv. Razmerje mej vlado in Čehi se je torej z nova zelo poostrilo in napovedana pogajanja o spravi najbrže ne bodo dovedla do zaželjenega vspeha. Danes se vrši na Dunaju pod cesarjevim predsedstvom ministerski svet, pri katerem se bo mej drugimi zadevami gotovo obravnavalo tudi to pereče vprašanje. Da bi se le kaj kmalu našla prava pot, ki bi dovedla do konečne rešitve, ker sicer ne moremo pričakovati od prihodnjega zasedanja državnega zbora ničesar drugega, nego rogoviljenje in kričanje nemških korifej. — Shod okrajnih in mestnih zastopnikov se vrši dne 5. septembra v praški

mestni dvorani, ako ne pride dotlej kaj izvanrednega vmes.

Katoliški shod v Kraljevemgradu.

Češki katoliški listi objavljajo oklice škofov češke krone, v katerem se katoliško prebivalstvo nujno vabi na shod katolikov, ki se vrši dne 22. do 24. t. m. v Kraljevemgradu. Vešči krogi se nadejajo zelo obilne udeležbe in sijajnega vspeha. O vspredu tega shoda sedaj listi še ničesar ne poročajo in se najbrže objavi program v teku prihodnjih dni.

Ogerska ljudska stranka namerava porabiti parlamentarne počitnice zelo plodonosno. Vsi poslanci te stranke bodo prirejevali v tem času volilske shode po vseh krajih, koder prebivajo njih volilci, ter poročali o delovanju državnega zbora. Poleg tega se priredi v teh dneh celo vrsto ljudskih shodov v vseh okrajih, na katerih se bodo osvetljevale sedanje razmere na Mažarskem.

Stoilov o bolgarski zunanji politiki.

Neki mažarski aristokrat je obiskal v Carigradu bolgarskega ministerskega predsednika z namenom, da bi zvedel iz njegovih ust kako politično novico. Res se je vnel mej njima živahen razgovor, ki je pojasnil razmerje Bolgarije do ostalih držav. V prvi vrsti je omenjal Stoilov pogovora z dopisnikom „Berliner Localanzeiger“ ter izjavil, da je bilo objavljeno poročilo popolno popačeno. Stoilov se je baje samo pritoževal nad gotovimi avstro-ogerskimi poluradnimi listi, ki blate kneza Ferdinanda in njegovo rodbino, ter rekel, da se tudi v Avstriji dogajajo taki sramotni dogodki, kakor je bila Boičeva zadeva. „Bolgarija,“ pravi nadalje Stoilov, „je orientalska dežela, polna roparjev in morilcev. Ker pa mej plemenitimi osebami ne najde vlada nikogar, ki bi kot prefekt mogel in znal ukrotiti take ljudi in jim priti na sled, mora postaviti na to mesto ljudi, ki so bili nekaj sami zločinci. Obstoječi red mora vlada ohraniti le s sredstvi, ki jih zametuje srednja Evropa.“ Res krasne razmere v Bolgariji. Vsekako je čudno, da Stoilov to zadevo pojasnuje prvemu Mažaru, ki mu pride pred oči, nasproti osrednji vladi pa ne stori svoje dolžnosti. — Na to je prešel razgovor na obisk kneza pri sultanu. Stoilov je izjavil, da je Bolgarija zamaš (!) pričakovala kake pomoči od Evrope in se je torej morala obrniti do sultana, ki jo je vsprejel z odprtima rokama in obljubil vsestransko pomoč, tako da se niti boja s Srbijo in Rumunijo nič več ne straši. Knez Ferdinand poljubi raje roko sultanu, nego bi se moral klanjati ministrom evropskih velevlastij. Nasproti Evropi je prenehala poniževalna politika. — Take so torej razmere Bolgarije napram zunanjim velevlastim. Za ta pojasnila bodo seveda vse prav hvaležne in bodo znale uravnati svoje nadaljne korake v tej zadevi.

Francoski predsednik Faure dospe na svojem potovanju v Petrograd 23. t. m. dopoldne v Kronstadt, kjer ga pozdravi mej drugimi veliki knez Aleksej in dovede k carju Nikolaju, ki se pripelje v mesto nekaj minut pozneje. Drugi dan dopoldne je odhod v Petrograd, kjer prisostvuje Faure polaganju temeljnega kamna za novo francosko bolnico. Dne 25. se podasta s carjem v Krasnoje Selo k vojaški paradi in naslednji dan spremi car svojega gosta v Kronstadt, kjer se poslovi od njega. Francoski politiki stavijo na ta obisk velike nade in so prepričani, da se ob tej priliki še bolj utrdi prijateljska zveza mej Francijo in Rusijo.

Čast užaljene Italije sta reševala minulo nedeljo v prvem svitu dva prince z dvobojem. Kakor je razvidno iz večerajšnje brzojavke, vršil se je dvoboj mej orleanskim princem Henrikom, ki je razžalil italijansko armado in vsled tega celo Italijo, in turinskim grofom, ki je branil njeno čast. Borba se je vršila ob 4. uri zjutraj v nekem gozdu blizu Verzelja pod vodstvom grofa Leontjeva in je trajala 26 minut. Petkrat sta se nasprotnika spoprijela in šele zadnji pot je prejel orleanski prince toliko rano, da so priče konstatovale, da je rešena čast užaljene Italije. Zmagovalca turinskega grofa so nato z vso častjo slavili slaveželjni Italijani. Časopis „Messagero“, ki je prvi objavil izid tega dvoboja, se je razprodal nič manj ko v 256.000 izvodih. Vsak trezen človek se je moral seveda z žalostjo obračati od „navdušenih“ sinov „Italiae unitae“ in popolno umevno je, da katoliški rimski dnevniki niso bili oduševljeni radi tega novodobnega maščevanja. Italijani so imeli pač malo vzroka braniti čast tiste svoje armade, katero so afriški na pol omikani narodi naklestili in premagali. Gotovo bi bolje skrbeli za njeno čast, ko bi resno mislili na odškodnino, ki jo zahteva neguš Menelik zato, da je blizu po

leta redil italijanske vojake v svoji deželi, in skušali v narodu zaceliti globoko rano, ki mu jo je vsekala nesrečna bitka na afriških tleh. Vlada se seveda kaj malo briga za usodo lačnega in stiskanega ljudstva. Njej se gre samo za to, da uživa slavo izvan dežele, in potem je vse dobro. Govori se sicer, da bo kralj naložil turinskemu grofu disciplinarno kazen, toda to se zgodi najbrže samo na videz, da se nekoliko opere ta madež v očeh treznomiselnih prebivalcev.

Rudinijev kabinet je izgubil v nedeljo zvečer jednega svojih članov. Pravosodni minister Costa, o čegar nenaadni boleznii smo včeraj poročali, je umrl po poldrugetnem delovanju. Pokojnik je bil izveden član sodnijskega stanu, v politiki pa je igral zelo neznan vlogo. Njegove posle je prevzel začasno ministerski predsednik Rudini, vendar se trdi, da se to mesto kmalu spopolni z novo močjo. Politiki menijo, da pride na to mesto neki Chimirri, ki je že vodil posle pravosodnega ministerstva v jednom prejšnjih Rudinijevih kabinetov in ki je bil tudi nekoliko zapleten v zadevo banke romane.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. avgusta.

(Rojstni dan presvetlega cesarja.) Jutri obhajajo po vsakoletni lepi navadi avstrijski narodi rojstni dan svojega ljubljenege vladarja. Uprav ta dan se spominjajo prav živo vseh onih blazih činov, s katerimi cesar Franc Jožef I. že blizo petdeset let razveseljuje svoje podložne narode in s katerimi si je pridobil častno ime očeta mnogoštevilnih svojih narodov. Pročunje in želje imamo posebno ta dan iskrene, naj mili Bog tudi še nadalje ohrani in blagoslovlja presvetlega vladarja, da krepak na duhu in telesu kakor sedaj tudi v prihodnje vodi krmilo naše države! — Jutri ob desetih bo v proslavo rojstnega dne cesarjevega v stolnici slovesna sv. maša, katero darujejo prevz. gospod knezoškof. Sv. maše se udeležijo zastopniki vseh uradov in vojaštvo, v kolikor je sedaj v Ljubljani. — Bog obvaruj, Bog ohrani nam cesarja, Avstrijo!

(Osebna vest) Svetnik pri tukajšnji deželni vladi, g. Josip Dralka je na lastno prošnjo vpokojen in mu je presvetli cesar pri tej priliki podelil naslov dvornega svetnika.

(Izlet na Brezje.) V nedeljo dne 22. t. m. priredijo krščansko socialni delavci iz Idrije in Ljubljane izlet in romanje na Brezje. Ondi bode dopoldne skupna služba božja, popoldne po litaniyah ob 1/3. uri bode ljudski shod, katerega priredi slov. katol. delavsko društvo iz Ljubljane. K temu izrednemu izletu vabijo vse somišljenike in prijatelje krščansko socialni delavci.

(40 letnica mašništva na Raki.) 10. dan avgusta je bil za raško faro prelepi in veseli dan! Obhajali so Račanje praznik cerkvenega in farnega patrona sv. Lavrencija. Istega dne pa so se tudi na prijazno vabilo ondotnega, za vse dobro vnetega v. č. gospoda župnika Janeza Dolinarja zbrali njegovi sošolci, katerih je 10 še živih, med temi jeden oče frančiškan, obhajat štiridesetletnico mašništva. Raka je bila že prejšnji dan vsa praznična in ozaljšana, v cvetji in zastavah. Ob 1/2. uri zvečer so bile slovesne litanije, pri katerih so jubilatje tovarišu, ki je na sv. Lavrencija dan svoj imendan obhajal, azistirali. Naj omenimo tukaj, da imaraška cerkev prav veliko lepih in dragocenih stvari: novo krasno monštranco, prelepi velik kelih, paramente iz zlatega brokata, in še mnogo druge cerkvene oprave. Med večerjo stopi deputacija raškega občinskega zastopa pod vodstvom domačega gosp. nadučitelja pred jubilate, ter jim izraža v izbranih in preprijaznih besedah svoje častitanje. Farani pa so z domačim pevskim zborom priredili veličastno bakljado. Peveci so pred župniščem prav dobro zapeli več milih, domačih pesmi. Ko se jeden jubilatov z okna srčno zahvali za podoknico, zadoneli so „Živijo“ in „Slavo“ kličici preobilne množice, da je krog in krog po dolinah odmevalo. Vbrano zvonjenje, neprestano pokanje topičev, šviganje raket in navdušenje dobrega ljudstva je napravilo na človeka tako silno prijeten vtis, da se je le s težavo zdrževal solza. Radost pa je priklopela do vrhunca, ko so jubilatje združeni šli lepo razsvitljivo ogledovat. Na sv. Lavrencija dan je slovesno pritrkavanje in grom topičev že kmalo po 2. uri zjutraj faranom oznanovalo slavnosten dogodek. — Ob 5. uri so se pričele sv. maše. Ob 6. je domači gosp. župnik opravil slovesno farno sv. mašo. Ob 10. uri so se pomikali gg. jubilatje in več sosednih gospodov duhovnikov, ki so prijazno

s svojo navzočnostjo slavnost povzdigovali, v slovesnem sprevedu h glavnemu duhovnemu opravilu. Krasno ozaljšana cerkev je bila vernega ljudstva tako natlačena, da se je ljudstvo kar zibalo sem in tje. Jeden jubilatov stopi na leco in v čvrsti besedi govori o pomenu dneva. Faranom priporoča v izgled farnega patrona, ter jih vzpodbuja, kako naj ga radi in prav časte. Svojim prijateljem-tovarišem pa zlasti v spomin kliče, da se jim dnevi življenja stekajo, da je tedaj zlasti sedaj treba urno na delo — za večnost. K sklepu se zahvaluje Bogu, sv. Lavrenciju, domačemu gospodu župniku in vsem Račanom za toliko požrtvalno ljubezen in sočutje. — Nato je bila slovesna sv. maša, katero je služil jeden g. jubilatov med azistencijo gg. tovarišev. Sklenila se je cerkvena slovesnost s zahvalno pesnijo. Ko se je tako Bogu dalo, kar je božjega in duši česar potrebuje, vsedli smo se k mizi, da si pokrepčamo tudi telo po mnogem trudu in potenju. Gostoljubnost domačega g. župnika je tudi to prav izvrstno vredila. Pri obedu so se vršile običajne napitnice: sv. Očetu, presvit. cesarju, prevzvišenemu domačemu knezoškofu itd. Radost je bila splošna, srčna in prijateljska. Toda kar je prijetno le prehitro mine, tako tudi naša slavnost. Treba si je bilo podati roke k slovesu. Se jeden pogled v obličje tovarišev, kateri je vsacemu razodeval vprašanje: „Se li še kedaj vidimo na svetu?“ Dal Bog, da se združimo v nebesih za vselej! K sklepu še enkrat: „Hvala Bogu za prelepi dan!“ Hvalo iskreno gospodu domačemu župniku za toliko ljubeznivost in skrb in požrtvalnost! Bog plačaj pa tudi vrlim Račanom vsakemu in vsem vse, kar so storili in žrtvovali jubilatov o njihovi štiridesetletnici. R.

(Utonil je) na velikega šmarna dan 21letni Fr. Blažič iz Gornjih Pirnič, ki se je še z dvema tovarišema kopal v Savi nad mešovskim jezom. Zašel je bil v vrtincu in deroči valovi so ga pogoltnili. Truplo še niso dobili. Bog mu bodi milostljiv!

(Z Vrha pri Vinici.) K zadnjemu dopisu z Vrha pri Vinici bodi dostavljeno, da tat, ki je pred jednim letom v Vinici pri gospodu Skolniku ukradel vso obleko in denar nekemu profesorju mornarske akademije na Reki, je bil neki Hrvat iz one strani Kolpe. Istemu je bila Skolnikova gestilnica v Vinici dobro znana, ker je poprej služil za hlapca pri gospodu Maliču, po domače pri Skolniku. Tudi pred desetimi dnevi storjene tatvine je na sumu neki bivši sluga pri istej krčmi. Toliko v pojasnilo v dotičnem dopisu.

(Vrhunec italijanske kulture v Istri.) Pred kakimi dobrimi štiri meseci je umrla v Materadi — občina Umag — žena posestnika M. Tonkela, ostavivša v neopisni žalosti soproga in drobne otročiče. Da se vsaj nekoliko oddolži mili pokojnici, dal jej je žalujoči soprog postaviti na grob spomenik s hrvatskim napisom. Občina pa mu je naložila, da mora v treh dneh spraviti spomenik z groba, ali pa napraviti napis v ital. ali — latinskem jeziku. Kakor pošten Hrvat se gospod Tonkela ni hotel pokoriti temu ukazu. In veste, kaj se je zgodilo potem? Občinsko glavarstvo je poslalo občinskega slugo in še jednega težaka, da vržeta spomenik z groba. Ta nalog se je izvel točno in sedaj leži spomenik na ulici, razbit na več kosov!!! Proti gori omenjenemu nalogu občinskega glavarstva se je pritožil Tonkela na okrajno glavarstvo v Poreču. Glavarstvo je menda povprašalo na občini, kako stoji stvar. Sedaj pa ne vemo: ali občina ni odgovorila ničesar, ali pa jej je okr. glavarstvo dalo pravo, to pa vemo, da je spomenik bil že porušen, predno je Tonkela dobil kako rešitev. Zoper vse to postopanje je uložil Tonkela pritožbo na c. kr. namestništvo in pričakuje sedaj odgovora. Toda pribiti treba še to, da na občini Umagu niti niso hoteli vsprejeti predpisane takse, ampak načelnik je zagrozil Tonkeli, da mu da izkopati soprogo in jo zakopati v skupni grob. Gosp. načelnik v Umagu je zlezel menda s to grožnjo na višek italijanske kulture. Ti širitelji italijanske kulture se sklicujejo — da bi opravičili svoje brutalno postopanje — na neki pravilnik, veljaven za njihovo pokopališče, kakor da imajo njihovi „regolamenti“ večo veljavo, nego pa zakoni, katere je potrdil naš cesar in kralj in po katerih smejo Slovenci in Hrvati povsodi rabiti svoj jezik! Ta grozen čin na pokopališču občine Umag kaže, kako grozne so razmere v Istri, kako grozno so zdvijali naši nasprotniki v svojem čutstvanju. Ta zdvijanost ne pozna nobene meje več. — Mi mislimo, da bi moral že ta jedini dogodek zadoščati, da se združe vse hrvatske in slovenske stranke v skupen odločen

odpor, da se odpravijo take zdvijane razmere! Rojaki, usmilit se trpinov v Istri! „Edinost.“

(Cirkus Henry.) V proslavo rojstnega dne Nj. Veličanstva presvitl. cesarja bode jutri v sredo izredna svečanostna gala-predstava, pri kateri bodo sodelovale najboljše moči v krasnih kostumih. Začetek vselej ob 8. uri zvečer.

(Nesreče na železnici) se neizmerno množe. Včeraj smo na kratko poročali o dveh takih nesrečah. V nedeljo zjutraj sta trčila prav blizu Dunaja ne daleč od postaje Wittmansdorf dva osobna vlaka, polna izletnikov (400 in 360 oseb) s toliko silo drug ob drugu, da se je v trenutku razbilo pet vozov. Ranjenih je baje le sedem oseb, mej temi tri zelo nevarno. Vzrok tej nezgodi je bilo napačno znamenje. — Druga še večja nesreča se je pripetila v soboto na progi Celle-Uelzen, ki vodi v Hamburg. Osobni vlak je skočil s tira. Lokomotiva je dirjala še nekaj časa v goščavo, vozovi so se pa skoro vsi razbili. Tri osebe so ubite, (po drugih virih celo sedem oseb), 39 oseb je pa težko ranjenih, sploh pa je zelo neznan število onih, ki so odnesli popolno zdrave ude, le izmej službenega osobja baje ni nihče ranjen. Vzroka nesreči se dosedaj še ne ve; listi trdijo, da se je zdrobilo jedno kolo.

(Slavnost Petra Velikega v Saardamu.) Kakor poročajo „Mosk. Vedomosti“, vršil se bode 18. in 19. avgusta v nizozemskem mestu Saardamu dvestoletni jubilej v spomin bivanja slavnega ruskega carja Petra Velikega v onem mestu. Povodom te slavnosti predstavljala se bode za to priliko zložena igra „Peter Mihajlov“; na morju se bode predstavljala živa slika „Prihod carja Petra v Saardam“; udeleženci te slavnosti bodo obiskali tudi starodavni mlin, kjer je delal Peter Veliki in ki se še sedaj imenuje „Veliki knez“. Zvečer bode sijajna razsvetljava mesta in pristanišča.

Društva.

(Prostovoljno gasilno društvo v Trgovišču) prireja, kakor že naznanjeno, v nedeljo dne 29. avgusta veselico z zanimivim vsporedom. — Ker se posebna vabila ne bodo razpčšiljala, vabimo tem potom vsa nam bratska društva, častite gospode rodoljube in mile Slovenke k obilni udeležbi. Začetek ob 4. uri popoldne. — Mlado kolearsko društvo ljutomersko, „Ptiči seliči“, napravi ta dan izlet v Trgovišče in prireja tam dirko.

Telegrami.

Dunaj, 17. avgusta. Nadvojvoda Friderik je podaril poplavljenecem 4000 gld., ministerski predsednik grof Badeni ter državni finančni minister pa po 1000 gld.

Trst, 17. avgusta. Vsi pekovski pomočniki so pričeli z delom, le nekaj kamnosekov in delavcev na ladijah še stavkuje.

Budimpešta, 17. avgusta. V včerajšnji poslednji seji v tem zasedanju je rešila magnatska zbornica razne zakonske načrte, ki jih je v zadnjih sejah odobrila poslanska zbornica.

Fulda, 17. avgusta. K škofovskemu posvetovanju so dospeli mej drugimi: kardinal-knezoškof vratislavski, armenski škof v Berolinu, škofje iz Trier, Frauenburga, Paderborna. Posvetovanje se je pričelo danes dopoldne pod predsedstvom kardinala Koppa.

Varšova, 17. avgusta. Včeraj je navstal v mestu Ostrov grozen požar, ki je vpepelil 400 hiš. Štiri tisoč prebivalcev je brez strehe. Dva moška, dve ženski in več otrok je našlo smrt v plamenih.

Curih, 17. avgusta. Včeraj se je vršil tu socialistični kongres, katerega se je vdeležilo nad 25.000 avstrijskih, nemških, ruskih, italijanskih in švicarskih socialnih demokratov. Govoril je nemški socialist Bebel.

Bruselj, 17. avgusta. V nedeljo je priredilo 20.000 socialistov protivojaško demonstracijo. „Proč s krvnim davkom! Boj militarizmu!“ se je glasilo izmej nebrojnih vrst.

Madrid, 17. avgusta. Vodja španjskih liberalcev Sagasta zahteva, da še nadalje ostane na krmilu konservativno ministerstvo pod predsedstvom Azcarragasa.

Kaneja, 17. avgusta. Dševad-paša je prosil admirale dovoljenja, da se turške čete smejo udeležiti vojaške parade povodom rojstnega dne cesarja Fran Josipa kot sultanu prijaznega monarha. Prošnji se je ugodilo.

Svilnati damasti 65 kr.

do glđ. 14-65 meter — istotako tudi črna, bela in barvena
Hennebergova svila od 35 kr. do glđ. 14-65 meter —
 gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (okolo 240
 raznih kakovostij in 2000 raznih barv, vzorcev itd.) poštnine
 in carine prsto na dem. — Vzorci obratno. — Dvojnati pis-
 meni porto v Svico. 36 9-6 6

Tovarne za svilo G. Henneberg
 c. in kr. dvorni zalagatelj, Gurth.

Umrli so:

V hiralnici:

13. avgusta. Ana Vodnik, podobarja vdova 80 let, osta-
 relost.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokri- na v 24. urah v mm.
16	9 zvečer	734.0	19.4	sr. jzah.	oblačno	
17	7. zjutraj	737.0	17.4	sl. svzh.	dež	0.2
	2. popol.	737.9	23.6	sr. svzh.	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 19.9°, za 1.1° nad no. malom.

Ravnokar je izšla:

Zgodovina župnij in zvonovi v dekaniji Radolice.

Spisal in založil

Jožef Lavtižar,

župnik v Rátečah na Gorenjskem.

V splošnem delu je teoretična razprava v zvonovih.

Cena vezani knjigi (148 strani v veliki
osmerki) **80 kr.** 536 3-1

Vesten, kónj vaje in v jahanji izurjen

konjski hlapec

dobi **takoj službo** pri **A. Hauptmann-u** v
 Vodmatu v pristavi. 541 3-1

Na prodaj sta

dva križeva pota

jeden 95 cm. visok, velja glđ. 65,—,
 drugi 150 „ visok, ve ja „ 250,—

pri **Fr. Toman-u**, podobarju in pozlatarju v
 Ljubljani na Križevniškem trgu št. 1. 496 6-4

Izborno svojo zalogo

raznovrstnih vóz

kritih in prostih

landauerji, brek

(vis-à-vis sedeži) priporoča

Ivan Demšar,

kovač in izdelovatelj vóz

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 6. 542 3-1

Gostilna (hotel)

v Narodnem domu v Celju

se oddá od 1. septembra 1897 pod jako ugod-
 nimi pogoji v najem.

Pismene ponudbe naj se blagovolijo vsaj do
 25. avgusta 1897 poslati na vodstvo „Na-
 rodnega doma“ v Celju. 535 3-1

Cirkus Henry

V sredo, dné 18. avg. 1897,
 zvečer ob 8. uri:

Povodom rojstnega dné Nj. c. in kr. Veličanstva cesarja
Fran Josipa I.

izredna slavnostna gala-predstava

v višji jahalni umetnosti, konjski dresuri,
 gimnastiki, baletu in pantomini.

Skrbno sestavljeni umetelnostni vspered.

Cene prostorom za osebo:

Numerovani sedeži v prvi in drugi vrsti I glđ. — I. prostor tretja in četrta
 vrsta 70 kr. — II. prostor peta in šesta vrsta 50 kr. — Stojišče na gale-
 rijah 25 kr. — Otroci izpod desetega leta plačajo na numerovanih sedežih
 60 kr., na I. prostoru 40 kr., na II. prostoru 30 kr., na stojšču 15 kr.

Ob nedeljah in praznikih **dve** predstavi, in sicer
 popoldne ob 4. uri in zvečer ob 8. uri.

Pri vsaki predstavi nov vspered!

Veseloščitovanjem

Henrik Koschke

ravn. in lastnik cirkusa Henry.

na trikotnem travniku poleg
 Latterm. drevoreda v Ljubljani.

Razpis službe.

V deželni bolnici kranjski v Ljubljani izpraznjena je

služba sekcijskega sluge

z letno plačo 360 glđ. do 6 petletnic po 25 glđ. Razun tega je s to
 službo združeno **prosto stanovanje**, prosta kurjava in svečava.

Prosilci za to službo predložé naj svoje s krstnim in domovinskim
 listom, s spričevali o študijah in sedanjem opravilu opremljene prošnje

do 25. avgusta 1897

podpisanemu deželnemu odboru.

Deželni odbor kranjski,

v Ljubljani, dné 10. avgusta 1897.

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-88

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
 nežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Severonemški Lloyd v Bremi.

491 30-6

Od vis. c. kr. ministerstva veld ukaza dné 7. maja 1894. št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštnih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.	Brema - Južna Amerika. Do Montevideo.
Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.	Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneya.

**Najlepša in najceneja pri-
 ložnost za potovanje.**

Glavni zastopnik v Ljubljani:
Edvard Tavčar.

Dunajska borza.

Dné 17. avgusta.		Dné 18. avgusta.		Kreditne srečke, 100 glđ.	
Skupni državni dolg v notah	102 glđ. 30 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	159 glđ. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	154
Skupni državni dolg v srebru	102	5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	161	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	19
Avstrijska zlata renta 4%	123	Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	188	Rudolfove srečke, 10 glđ.	26
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 glđ.	71
Ogerska zlata renta 4%	122	Tisinske srečke 4%, 100 glđ.	140	St. Genois srečke, 40 glđ.	79
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100	Dunavske vranavne srečke 5%	128	Waldsteinove srečke, 20 glđ.	55
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	955	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108	Ljubljanske srečke	22
Kreditne delnice, 160 glđ.	366	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	159
London visia	119	4% kranjsko deželno posojilo	98	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3420
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije tržaškega Lloyda, 500 glđ.	400
80 mark	11	Priporočene obveznice državne železnice	228	Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	85
20 frankov (napoleonador)	9	južne železnice 3%	182	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—
Italijanski bankovci	45	južne železnice 5%	195	Montanska družba avstr. plan.	133
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%	99	Trboveljska premožarska družba, 70 glđ.	186
				Papirnih rubljev 100	127

Nakup in prodaja

vsevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
 Kavarovanje za izgube pri krebanjih, pri izrebanju
 najmanjšega dobitka.
 Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
 Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
 potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
 papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega
 obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.